

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2012

JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA ANTYCZNA POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2012

Część I – leksykalno-gramatyczna (20 pkt)**Zadanie 1. (0–5)**

Obszar standardów	Opis wymagań	Poprawna odpowiedź
Wiadomości i rozumienie	Dokonanie przekształceń składniowych (I 1. 11, 12 II 4, 1a, b, d)	1. Cum Caesar venit/veniret in Galliam alterius factionis principes erant Haedui, alterius Sequani. 2. Marco ea epistula mittenda erat. 3. Ego multos libros habeo. 4. Plato (in) ex tota Graecia fuit doctissimus. 5. Nulla belluarum est prudentior quam elephantus.

Zadanie 2. (0–5)

Wiadomości i rozumienie	Zastosowanie indykatiwu i koniunktywu w zdaniach podrzędnych (I 1. 7, 14)	1. mentiar 2. intellexeretis (intelligeretis) 3. esset/sit 4. pervenit/pervenerat 5. profectus sum
-------------------------	--	--

Zadanie 3. (0–5)

Wiadomości i rozumienie	Zastosowanie wiadomości z morfologii i składni (I 1. 1, 6, 12)	1. C 2. D 3. A 4. B 5. C
-------------------------	---	--------------------------------------

Zadanie 4. (0–5)

Wiadomości i rozumienie	Zastosowanie wiadomości z morfologii (I 1. 1, 12)	1. iustus/iusta 2. tenentem/tenere 3. nocte (noctu) 4. imperatorem 5. Romae
-------------------------	--	---

Część II – przekład tekstu (50 pkt)

Zadanie 5. (0–50)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Przełożenie oryginalnego tekstu łacińskiego na język polski, czyli: <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznanie ogólnego sensu tekstu – wykorzystanie wiadomości o gramatyce i leksyce łacińskiej do sporządzenia przekładu – oddanie w przekładzie ogólnego charakteru i funkcji tłumaczonego tekstu – zastosowanie poprawnych technik przekładu łacińskich struktur morfologicznych, składniowych, zdaniowych, ponadzdaniowych – zastosowanie właściwych polskich odpowiedników leksykalnych dla łacińskich wyrazów i związków frazeologicznych – zredagowanie spójnego i poprawnego stylistycznie przekładu. (I 1; II 1–6)

Przekład tekstu nr 1– M. Tullius Cicero *Laelius de amicitia*, XIX

Lp.	Zdanie	Punktacja	
		cząstkowa	maksymalna
1.	Exsistit autem hoc loco quaedam quaestio subdifficilis,	0-1-2	8
	num quando amici novi, digni amicitia, veteribus sint antepoenendi,	0-1-2-3	
	ut equis vetulis teneros antepoenere solemus.	0-1-2-3	
	zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
2.	Indigna homine dubitatio!	0-1	1
	zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
3.	Non enim debent esse amicitiarum sicut aliarum rerum satietates;	0-1-2	11
	veterrima quaeque, ut ea vina, quae vetustatem ferunt, esse suavissima;	0-1-2-3	
	verumque illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse,	0-1-2-3-4	
	ut amicitiae munus expletum sit.	0-1-2	
	zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
4.	Novitates autem si spem afferunt,	0-1-2	11
	ut tamquam in herbis non fallacibus fructus appareat,	0-1-2-3	
	non sunt illae quidem repudiandae,	0-1-2	
	vetustas tamen suo loco conservanda;	0-1-2	
	maxima est enim vis vetustatis et consuetudinis.	0-1-2	
	zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
5.	Quin in ipso equo, cuius modo feci mentionem,	0-1-2	7
	si nulla res impediatur,	0-1	
	nemo est, quin eo, quo consuevit, libentius utatur quam intractato et novo.	0-1-2-3-4	
	zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	

6.	Nec vero in hoc, quod est animal,	0-1	7
	sed in eis etiam, quae sunt inanima, consuetudo valet,	0-1-2	
	cum locis ipsis delectemur, montuosis et silvestribus,	0-1-2	
	in quibus diutius commorati sumus.	0-1-2	
	zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
7.	Poprawność językowa i stylistyczna całego przekładu	0-1-2-3-4-5	5
Razem			50
*Punkt ten można przyznać tylko wtedy, gdy uczeń nie otrzymał punktów za przekład poszczególnych części zdania, ale zrozumiał jego treść.			

Przekład tekstu nr 2 – G.I. Caesar *De Bello Gallico*, I, 11

Lp.	Zdanie	Punkcja	
		cząstkowa	maksymalna
1.	Helvetii iam per angustias et fines Sequanorum suas copias traduxerant	0-1-2-3	6
	et in Haeduorum fines pervenerant eorumque agros populabantur.	0-1-2-3	
	Zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
2.	Haedui, cum se suaque ab iis defendere non possent,	0-1-2-3	16
	legatos ad Caesarem mittunt rogatum auxilium:	0-1-2	
	ita se omni tempore de populo Romano meritos esse	0-1-2-3	
	ut non debuerint	0-1-2	
	paene in conspectu exercitus nostri agri vastari,	0-1-2-3	
	liberi [eorum] in servitatem abduci,	0-1-2	
	oppida expugnari	0-1	
Zrozumienie sensu całego zdania*	0-1		
3.	Eodem tempore quo Haedui Ambarri, necessarii et consanguinei Haeduorum,	0-1-2-3	9
	Caesarem certiozem faciunt	0-1-2	
	sese depopulatis agris non facile ab oppidis vim hostium prohibere.	0-1-2-3-4	
	Zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
4.	Item Allobroges, qui trans Rhodanum vicis possessionesque habebant,	0-1-2-3	7
	fuga se ad Caesarem recipiunt	0-1	
	et demonstrant sibi praeter agri solum nihil esse reliqui.	0-2-3	
	Zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
5.	Quibus rebus adductus Caesar non expectandum sibi statuit	0-2-3-4	7
	dum, omnibus, fortunis sociorum consumptis,	0-1-2	
	in Santonos Helvetii pervenirent.	0-1	
	Zrozumienie sensu całego zdania*	0-1	
6.	Poprawność językowa i stylistyczna całości	0-1-2-3-4-5	5
Razem			50
*Punkt ten można przyznać tylko wtedy, gdy uczeń nie otrzymał punktów za przekład poszczególnych części zdania, ale zrozumiał jego treść.			

Część III – pisanie własnego tekstu (30 pkt)

Zadanie 6. (0–30)

Obszar standardów	Opis wymagań
Tworzenie informacji	Zinterpretowanie przekazów kulturowych i tworzenie tekstu własnego, czyli: <ul style="list-style-type: none">– zanalizowanie i zsyntezowanie treści zawartych w materiale źródłowym– wyselekcjonowanie posiadanych wiadomości i wykorzystanie ich do wykonania zadania– zintegrowanie wiedzy z różnych dziedzin– wyrażenie i uzasadnienie swojego punktu widzenia, opinii– zredagowanie wypowiedzi z zachowaniem treściowych i formalnych zasad organizacji tekstu– sformułowanie wypowiedzi zgodnie z zasadami poprawności językowej. (I 2. 17a, 20 e, g; III a–g)

Na podstawie wiedzy własnej oraz podanych tekstów kultury napisz, jaki wpływ miała miłość na postępowanie i przeżycia kobiet. W interpretacyjnych wnioskach porównaj bohaterki.

I. ROZWINIĘCIE TEMATU: (maksymalnie 25 punktów)

1. Eurypides *Medea*

0-7

Z wiedzy własnej:

(0-3)

- a. Medea pochodziła z królewskiego rodu,
- b. słynęła z umiejętności czarodziejskich i lekarskich,
- c. zakochała się w Jazonie i pomogła mu znaleźć złote runo,
- d. uciekając z ojczyzny, zrezygnowała ze swojej pozycji królewskiej,
- e. Jazon zdradził Medeę i zaaranżował nowe małżeństwo,
- f. Medea drobiazgowo zaplanowała zabójstwo Jazona,
- g. karząc męża, ukarała również siebie i była tego świadoma,
- h. bogowie darowali Medei karę,

Na podstawie tekstu:

(0-4)

- i. wyżej ceni miłość niż pozycję królewską we własnym kraju,
- j. wyżej ceni miłość niż przebywanie we własnym kraju,
- k. nie potrafi pogodzić się z odejściem ukochanego,
- l. czuje się oszukana i wykorzystana,
- m. czuje się upokorzona,
- n. pała żądzą zemsty na nowej żonie Jazona,
- o. upokorzenie i nienawiść wyzwala w niej nikczemną podstępność,
- p. jest przebiegła, chłodna, analityczna,
- q. z premedytacją planuje morderstwo nowej żony Jazona,
- r. jest zdecydowana zemścić się nawet za cenę życia własnych dzieci,
- s. jest postacią tragiczną, bo świadomą niszczenia siebie i tego, co kocha.

2. Vergilius *Eneida* 0-7
- Z wiedzy własnej:* (0-3)
- Dydona była królową Kartaginy,
 - zakochała się w Eneasz przez intrygę bogów,
 - Eneas przybył do Kartaginy z woli Junony, zagnany tam przez burzę,
 - piękno i kultura królowej nie były mu obojętne,
 - przez związek z Trojaninem, królowa naraziła się na wrogość sąsiadów,
 - dla obcego przybysza zrezygnowała z własnej pozycji,
 - Dydona, po odpłynięciu Eneasza, popełniła samobójstwo,
- Na podstawie tekstu:* (0-4)
- jest ofiarą manipulacji bogów,
 - miłość przedkłada nad pozycję królowej,
 - dla miłości poświęciła „cześć, sławę dawną”,
 - jest przygnębiona, że Eneas chciał porzucić ją skrycie
 - czuje się oszukana i zawiedziona niedotrzymaniem danej jej obietnicy (niedotrzymaniem ślubów),
 - błaga Eneasza o miłość i litość, upokarza się,
 - jest rozgoryczona odejściem ukochanego,
 - nie widzi sensu dalszego życia.
3. J.L. Gérôme *Kleopatra i Cezar* 0-6
- Z wiedzy własnej:* (0-4)
- Kleopatra była królową Egiptu,
 - chcąc chronić interesy państwa, związała się sojuszem z Rzymem,
 - nawiązała romans z Cezarem, by wzmocnić swoją pozycję,
 - dzięki Cezarowi wyeliminowała swoje rodzeństwo, konkurujące z nią o władzę,
 - po przegranej bitwie pod Akcjum, Kleopatra, zgodnie z tradycją, popełniła samobójstwo,
- Na podstawie obrazu:* (0-2)
- Kleopatra przedstawiona jest w pięknej szacie, z insygniami królewskimi w postaci diademu na głowie, u jej nóg klęczy sługa,
 - Cezar siedzi na drugim planie, królowa rozmawia z nim jak równy z równym,
 - jest zdeterminowana, ale i pełna godności, demonstuje swoją pozycję, mimo że przybyła prosić Cezara o pomoc,
 - doprowadziła do spotkania podstępem (przyniesiono ją zawiniętą w dywan).
4. Wnioski 0-5
- Medea i Dydona to postacie mitologiczne; Kleopatra jest postacią historyczną,
 - każda z kobiet zajmowała wysoką pozycję społeczną,
 - wszystkie kierują się silnymi emocjami,
 - losy tych bohaterki są tragiczne,
 - decydując się na związki uczuciowe, wiele poświęcają (np. pozycję, szacunek otoczenia, dzieci, życie),
 - uczucia bohaterki mogą budzić nasz podziw, oburzenie lub współczucie, ale nie obojętność,
 - były inspiracją dla twórców kultury w wielu epokach,
 - takich bohaterki, jak przedstawione, jest więcej.

II. Kompozycja pracy	0-1-2
• Funkcjonalna wobec tematu, spójna wewnętrznie, uporządkowana.	2
• Uporządkowana, spójna.	1
III. Poprawność językowa i stylistyczna	0-3
• Poprawna, ujednolicona składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia; żywy i zgodny z zastosowaną formą styl, bogate słownictwo.	3
• Poprawna składnia i frazeologia (dopuszczalne nieliczne błędy), zgodna z normą fleksja i ortografia (nieliczne błędy), zgodny z zastosowaną formą styl, wystarczająca leksyka.	2
• Wypowiedź komunikatywna mimo schematycznej i często niezgodnej z normą składni, błędy ortograficzne, widoczne schematy językowe.	1